

dommets Oprettelse i dervedes 2.
han til Marchal og Hertig. Han
døde 12te September 1820. Under Min-
desrådet for han som Slograaken
ved Valmy er hans Hjerte jordfødt.

**I. Berthier, Alexandre, Fyrste af
Wagram, Hertig af Neuchâtel,
Marchal og Vice-Konnetable af
Frankrig, blev født 20de Novbr.
1753 i Neversille, hvor Faderens
samt var Ingeniør-Officer, tidlig be-
stejnte han til Soldat. Under Lafay-
ettes Hjerte han sig i den amerik-
ske Frihedskrig op til Oberst. Ved
Kejserdommets Oprettelse blev han
Marchal og ydede Napoleon store
Tjenester i alle de følgende Feltoj.
Han døde i Bamberg ved et ulykke-
ligt Fald fra Slottets Altan den
14de Juni 1815.**

**III. Monecy, Bon Adrien Jeanant,
Hertig af Conigliano, Marchal
og Pair af Frankrig, fødtes 31te Juli
1754 i Monecy ved Besançon,
hvor Faderen var Advokat. Allerede
15 Aar gammel traadte han af ube-
tvingelig Lejt ind i Hæren og udmær-
kede sig saaledes i Krigen mod
Spanien, at han i en Alder af 40
Aar var vænet til at blive Divisions-
general. Ved Kejserdommets Oprettelse
blev han Marchal og Hertig. Han
døde først 20de April 1842. I sit
lange Liv var han højt anset for
sin adle og retskafne Karakter.**

**IV. Lefebvre, François Joseph,
Hertig af Dantzic, Marchal af
Frankrig, blev født den 25de Okto-
ber 1755 som Søn af en Møller i
Ruffach i Elsass. Han begynte
sin Krigsbane 1773 som menig
i den franske Gærde, men steg ved
sin hensynsløse Tapperhed saa
hurtigt, at han allerede 1794 var
Divisionsgeneral. Ved Kejserdommets
Oprettelse blev han Marchal. Han
erobrede 1807 Dantzic, og under
Toget i Rusland 1812 førte han
Kejsregarden. Senere udmærkede**

1.

Marchalsstaven
i Tornysteret.

Ved
Hauskasnuffen

Man har sagt, at en af Grundene
- måske Hovedgrunden - til, at de
franske Hære under Republikken og
det første Kejserdømme var saa
uimodstaaelige, var den, at "hver
fransk Soldat gik med Marchals-
staven i Tornysteret."

Det maatte selvfølgelig ogsaa
have en meget stor Virkning paa
de unge Soldater, at de ved Mod og
Tappehed kunde bane sig Vej fra
Jeledet op i Officerernes Kreds, ja
blive Generaler og Marchaller, selv
om der naturligvis ikke kunde blive
Tale om synderlig mangfoldighed af sidst a-
nævnte Kreds. Slags.

Følgende atten har jeg fundet,
som har tjent sig op fra menes og
Soldater til Marchaller af Frankrig;
to af dem naaede endog at blive
Konger.

I. Kellermann, Georg Michael^{*)},
Herzog af Valmy, Marshal og Pater
af Frankrig, var født i Landbyen
Weiler i Baden den 30te Maj 1735
som Søn af en Bonde. Han lod sig i
1752 hverve til et fransk Rytterregi-
ment; i Syvaarskrigen udmærkede
han sig saaledes, at han blev Officer,
og da Revolutionen udbrode, var han
allerede General, et højst sjældent Til-
fælde i en Tid, da de højere Officers-
poster udelukkende var forbeholdt
adelige. I 1792 traang han ved
Valmy Preussere til at tiltræde
Tilbagetoget fra Frankrig. Ved Keiser-

*) Ved sin Overgang til den romersk-kathol-
ske Kirke antog han Fornavnet Fran-
çois Christophe.

han sig Hovrættnerne og blev 3.
Pair. Han døde i Paris 14de Septbr.
1820 efter at have overlevet alle sine
tolv Sønner.

V. Augereau, Pierre François Char-
les, Hertug af Castiglione, Marshal
af Frankrig, blev født i
Paris 11te November 1757 som Søn af
en Murer. Han begyndte som menig
i den franske Hær, men efter at være
deserteret tjente han som Soldat i
Østerrig, Spanien, Portugal og Ne-
apel; i Neapel nedsatte han
sig som Fæstemeester 1787. Da
han i 1792 med sine Landsmænd
blev udvist fra Neapel, gav han sig
i Tjeneste i den franske Hær i Itali-
en og var allerede i 1796 Divisions-
general. I Spidsen for sine Folk stor-
mede han Broen ved Lodi; i 1800
var han Overgeneral i Holland; ved
Kejserdomets Oprettelse blev han Mar-
chal og Arvt efter Hertug. Han
indvirkede sig i de følgende Krig;
i Slaget ved Englau (1807), hvor hans
Armekorps næsten blev tilintetgjort,
led han af heftig Feber og var søret;
men han lod sig binde fast til Hesten
og kommanderede i Krigsregnen og
Inestormen til Slagets Ende. Liden
den Dag var hans Legnes- og stunds-
kropper svækkede; dog kompede han i
1813 med stor Hæder ved Leipzig, hvor
han en hel Dag forsvarede en Skov
mod en i Tal langt overlegen Fjende.
Af Leidung XVIII. blev han udnævnt
til Pair, men døde allerede 12te juni
1816 paa sit Gods ved Melun.

VI. Masséna, André, Hertug af
Rivoli, Fyrste af Eupling, Marshal
af Frankrig, fødtes 6te Maj 1758 i
Leven ved Nizza som Søn af en
Vinhandler. Han begyndte sin Løbe-
bane som Skibsdreng, men lod sig
1775 hverve som Soldat til det fran-
ske Fodfolk; efter at være bleven Un-
derofficer forlod han 1786 Hæren,
vendte tilbage til Nizza og gifte-
de sig. 1789 gik han ind i en Batal-
lon af frivillige, blev 1792 Oberst og
Arvt efter først Brigade- og senere
Divisionsgeneral. Sejren ved Rivoli

skyldtes selv. Skönt han for- 4.
blev tro mod sine republikanske
Ideer, blev han dog Marshal ved
Kejserdommets Oprettelse. Hans glim-
rende Opførelse i Slaget ved Aspern
og Esping 21de Maj 1809 skaffede
ham Fyrste-titlen. Han døde 4de April
1817.

VII. Jourdan, Jean Baptiste, greve
Marshal af Frankrig, Paris, fødtes
d. 29de April 1762 i Limoges, hvor
Faderen var Løge. 16 Aar gammel kom
han med en Bataillon fransk Hjelpe-
tropper til de forenede Stater. 1790
blev han Kaptajn for sin Fødebyes
ridende Nationalgarde; allerede tre
Aar efter var han Divisionsgeneral.
Ved Kejserdommets Oprettelse blev han
Marshal, skønt han i de foregående
Aar flere Gange var blevet slaaet
af Østerrigerne. Ludvig XVIII gjorde
ham til greve af Paris. Han døde
d. 23de Novbr. 1833.

VIII. Brune, Guillaume Marie
Anne, Marshal af Frankrig, fødtes
i Brive-la-Gaillarde i Dep. Corrèze d.
13de Marts 1763. Faderen var Sagfører.
Han var indtil 1792 Bogstrykker i
Paris; men hans Bekendtskab med
Danton bragte ham ind paa den po-
litiske Løbetæppe; i 1793 blev han
sendt som Civilkommissær til Bel-
gien; men hans Lyst til Krigshand-
værket bragte ham til at gaa ind i
dyronde = Armeen, hvor han snart
blev Officer, og allerede i 1797 var
han uanet til at blive Brigadeg-
neral under Bonaparte i Italien.
I 1804 blev han ved Kejserdommets
Oprettelse Marshal. Senere faldt
han i Uværd hos Napoleon, hvorfor
han 1814 tilhød Ludvig XVIII sin
Tjeneste. Da Kongen i midlertid op-
traadte købt ind mod ham, sluttede
han sig 1815 til Napoleon og for-
svarede længe Sydfrankrig for ham.
Da han siden vilde begive sig fra
Toulon til Paris, blev han i Arignon
angrebet af en ophidsset Pöbelhære,
som havde faaet den Tro, at han var

Prinsesse Lamballes Morder; han blev dræbt ved flere Pistolskud (2de Aug. 1815); hans Lig blev løst gennem Guderne og derefter kastet i Rhone.

IX. Bernadotte, Jean Baptiste Jules, Marchal af Frankrig, Pairs af Porto Corvo, fra 1818 - 44 Konge i Sverrig og Norge under Navnet Carl XIV Johan. Han var Søn af en Sagfører i Paris i Sydfrankrig, og født d. 26de januar 1764. I 1780 traadte han som frivillig ind i den franske Hær og tjente flere Aar som menig og Underofficer. Efterat han 1791 var bleven Lieutenant, steg han ved fulriaal militær Bedrifter hurtigt og var en af dem, som ved Kejserdømmets Oprettelse blev Marchaller. Hvorledes han i 1810 blev svensk Tronfølger og senere deltog i Krigene mod Napoleon, er bekendt. Han døde i Stockholm d. 8de Marts 1844.

X. Victor Perrin, Claude, Hertug af Belluno, Marchal og Pairs af Frankrig, blev født af fattig Forældre i Lamarche i Østfrankrig den 7de Decbr. 1764. Sytten Aar gammel traadte han ind i Hæren som Trommeslager, men fik Afsked 1789. I 1792 gik han ind i en Batalion af frivillige, var allerede snart efter Bataljonschef og udmærkede sig især i Kragene i Italien. I 1805 var han fransk Gesandt i Köben. Han blev senere snart efter med Preussene ved Jena. I Slaget ved Friedland 1807 tilkøbte han sig Marchalsstaven. Han udmærkede sig ogsaa i det ulykkelige Felttog i Rusland 1812. Efter Napoleons Afsetelse sluttede han sig til Ludvig XVIII, mod hvem han ogsaa forblev tro i de 100 Dage. Han døde i Paris d. 1de Marts 1841.

XI. Oudinot, Charles Nicolas, Hertug af Reggio, Marchal og Pairs af Frankrig, blev født i Bar

6.
le duc D. 26de April 1767 som
Søn af en Kötmand. I en Alder af
16 Aar kom han ind i Hæren
og var allerede i sit 32de Aar Divisi-
onsgeneral. Der har i 1809 sødlig
bidrag til Sejren ved Wagram, id-
vænte Napoleon ham til Marshal
og Hertig. Han kæmpede for Napoleon
til dennes Fall og blev i 1814 suaret
for 23de Gang. Senere sluttede han
sig til Ludvig XVIII, der gjorde
ham til Pair og Statsminister.
Han døde i Paris den 13de Septbr.
1847.

XII. Mortier, Edouard Adolphe
Casimir Joseph, Hertig af Treviso,
Marshal og Pair af Frankrig,
blev født d. 13de Februar 1768 i Câ-
teau Cambresis i Nordfrankrig.
Faderen var Kötmand. Han kæmpede
fra 1791 med Udmerkelse i Republik-
kens Hærs og blev Marshal ved Kej-
serdommets Oprettelse. 1807 bidrog
han væsentligt til Sejren ved Friedland,
hvorfor han fik Hertigtitlen. Han
tjente Napoleon to, ogsaa i de 100
Dage, men sluttede sig siden til de
nye Regjeringer. Han fandt sin Død
for Fieschi's "Helvedesmaskine"
den 28de Juli 1835.

XIII. Bessières, Jean Baptiste
Hertig af Istrien, Marshal af
Frankrig, fødtes 6te August 1768
i Preissac i Dep. Lot. Han begyndte
sin militære Løbetid som uenig
i Ludvig XVI's Garde; han blev
snart Officer og blev en af Napoleons
bedste Ryttergeneraler, der som sødvan
væsentlig bidrog til Sejren ved Marengo
1800. Ved Austerlitz (1805) overvandt
han den russiske Hestgarde. Ved sine
store Sejre i Spanien 1808 vandt
han Hertigtitlen. Som Anfører for
Rytteri i 1812 og 13 udmærkede
han sig ligledes, men faldt sidst
vænte Aar d. 1ste Maj i Slaget
ved Liitzgen, hvor han blev truffen
i brystet af en Kærns kugle. Bes-
sieres udmærkede sig ved sin

7
ede, meneskeholdige Karakter,
der gjorde ham afholdt selv i Fjendens
Land. Han var i høj Grad elsket af
sine Undergivne, ligesom Napoleon
sørgede heftigt over hans Fald.

XIV. Lannes, Jean, Hertig af
Montebello, Marschal af Frankrig,
blev født den 11te April 1769 i Lec-
ture i Dep. Gras. Han var i Farver-
Core, da han i 1792 meldte sig til
Armeen, og allerede tre Aar efter
var han Oberst. Han indviede
sig paa glimrende Maade i det ita-
lienske Felttog 1796, og ved Kejserdom-
nets Oprettelse blev han Marschal og
Hertig. I Slaget ved Austerlitz førte
han Herrens venstre Fløj; ved Pultusk
blev han haardt saaret, men indviede
sig siden ved Friedland og i
Krigene i Spanien, hvor han tog
Saragoza til Overgivelse. I Sla-
get ved Aspern og Egbling blev han
dødelig saaret, da en Kanonkugle
afrev begge hans Ben. Han døde 9
Dage efter Slaget (31te Marts) 1809 i
Wien og blev bisat i Pantheon i
Paris.

XV. Ney, Michel, Hertig af Esdr-
ingew, Prins af Moskwa, Marschal af
Frankrig og Paris, blev født den 10^{de}
Januar 1769 i Saarlouis som
Søn af en Bødder. Atten Aar gammel
traadte han som menig Ryttar ind i
Heren og var Underofficer, da kevo-
lutionen udbrød. Efter at være bleven
Officer steg han hurtigt og var allerede
i 1796 Brigadegeneral. Napoleon
forstod at knytte ham til sig, skønt
han var Republikaner, og ved Kejser-
dømmets Oprettelse blev han Marschal.
I 1805 bevirkede han ved sin Sejr ved
Eschingen Østerrigerne Tilfang-
tagelse i Ulm. I alle de følgende
Krig indviede han sig; men
allermest glimrende var hans Færd i
Felttoget 1812; efter Sejren ved Moskwa
 kaldte Napoleon ham "den Tapreste
blandt de Tapre" og gav ham Titlen
Prins af Moskwa. Og i de sidste

glimrende var hans forhold under 8.
det ulykkelige Tilbage- og gennem
Ridder. Han kæmpede for Kejseren
til det yderste; men da al Modstand
var uagtig, opfordrede han ham til at
frase sig Tronen. Ney sluttede sig
derpaa til Ludvig XVIII, men gik
paa sine Trøppers heftige Bøn over til
Napoleon i de 100 Dage; ved Waterloo
strakte hans Tapperhed saa klart
som nogen Sunde; fem Heste blev
skudt under ham; hans Klæder var
gennemhullete af Kugler, og han blev
saaret. Da Napoleon var bleven
uhadeliggjort, blev Ney fængslet,
dømt for Højforræderi og skudt
den 7^d Decbr. 1815.

XVI. Soult, Nicolas Jean de
Dien, Hertug af Dalmatien, Mar-
chal af Frankrig, fødtes den 29^d
Marts 1769 i St. Aurant la Bastide
i Dep. Tarn, hvor Faderen var Bondl.
Han blev 16 Aar gammel menig i
et Fodfolkesregiment, men var sig
i Revolutionskrigene under
Hoche og Lefebvre hurtigt i Vejret,
saa at han allerede 1794 var Brigade
general. Ved Kejserdømmets Oprettelse
blev han Marshal og indvirkede
sig under Krigen 1805, 6 og 7, hvorfor
han ved Freden i Tilsit blev indvænt
til Hertug af Dalmatien. Senere kom-
pode han i Spanien med afvekslende
Held mod Wellington, der til sidst
besejrede ham ved Toulose. Soult
var en ypperlig General under Napo-
leons Førelse, men mindre heldig
som selvstændig Fører. Skint han
1814 blev Ludvig XVIII's Krigsminister,
sluttede han sig dog til Napoleon i
de 100 Dage og var hans Stabschef
ved Waterloo. Han maatte derfor gaa
i Landflygtighed, men blev fangen
til Naade i 1819; han tjente de føl-
gende Konger snart som Krigs- og
snart som Førsteminister og døde
først den 26^d Novbr. 1851. Han
efterlod sig en kostbar Malerisam-
ling, som han havde skrevet
sammen under Krigen i Spanien.

XVII. Mùchet, Louis Gabriel,
 Hertig af Albrifera, Marshal of
 Frankrig, fødtes d. 2de Marts 1770;
 Lyon; han traadte i 1792 ind i Ar-
 meen og var allerede fem Aar efter
 Brigadegeneral; 1799 blev han
 Divisionsgeneral; efter Slagtet ved
Marengo blev han Kommandant i
 Genoa og førte samme Aar Cen-
 taine af den franske Hær i Ita-
 lien; 1808-13 kempede han i
 Spanien og var den af Napoleons
 Anførere, som udrettede mest i
 denne langvarige og blodige Krig.
 Efter Indtagelsen af Tarragona
 (Juni 1811) blev han Marshal,
 og efter at have erobret Valencia
 (Jan. 1812) Hertig. Efter Napoleons
 Fald gik han i Ludvig XVIII's Tjen-
 ste, men sluttede sig til Napoleon
 i de 100 Dage. Alligevel fik han
 Pairsæderligheden tilbage i 1819.
 Wandrede i Marseille d. 3de Januar
 1826.

XVIII. Murat, Joachim, Marshal
 og Storadmiral af Frankrig, kejserlig
 Prins, Kong af Neapel, fødtes den
 23de Marts 1771 i Bastide ved Ca-
 hors, Dep. Lot, hvor Faderen var Gest-
 giver. Han traadte ind i Hæ-
 ren som frivillig, men maatte for-
 lode den paa Grund af Ulydighed;
 i noget Tid var han som Opvarter,
 men blev atter Soldat, og efterat være
 bleven Officer steg han hurtigt, da
 han snart blev berømt som en drim-
 dristig Rytterofficer; i Telttaget
 1796 var han Adjutant hos Bona-
 parte og steg til Brigadegeneral;
 under Tøget til Ægypten blev han
 Divisionsgeneral. 7 Aart 1800 ægtede
 han Bonapartes yngste Søster,
Maria Annunciata Caroline;
 samme Aar udnævnedes han sig som
 Fører for Rytteriet i Slaget ved Ma-
rengo. Ved Kejserdømmets Oprettelse
 blev han Marshal, Storadmiral og
 kejserlig Prins. De følgende Aar
 var han stadig den uforlængelige
 Fører for Rytteriet; 1806-8 var han

Storhertig af Berg og 1808-15 10
Konge i Neapel. Ved Napoleons
Fald blev Joachim Murat fordriven
fra sit Rige, og da han med fåe Led,
sagde vilde generobre det, blev han
fangen og skudt i en Sal paa
Lottet i Pizzo d. 13de Oktbr. 1815.

Han bevarede til det sidste sit
faste Mod og roabte til Soldaterne,
da de rettede Bösserne imod ham:
"Skaan Ansigtet, Soldater, og Fag
Sigte paa Hjertet!"

— Altså: atten Marchaller
som blomstene af nogle Millioner
Soldater! Selv om hver Soldat
formelt havde "Marchalstaven
i Tomryllet", saa har Udseendet
til virkelig at faa dem i Hoanden
dog været meget usag, — omkrent
som at faa fat paa det store
Lod i Lotteriet!